

Սիպիլ

Գերագույն նվերը

Ի՞նչ նվեր կ'ուզես որ բերեմ քեզի,
Իմ աղվո՛ր հուրիս, պատանին կ'ըսեր,
Տաղերգ մը նուրբ, գիրք նրման բեհեզի
Որուն մեջ կարդաս իմ պաշտումն ու սեր:

Եվ աղվոր հուրին աչքերով անթարթ՝
Կը նայեր հեռուն, հեռուն, ամպերուն,
Որ կը սուրային ճերմակ ու հանդարտ,
Ճերմակ անուրջ մը տանելով հեռուն:

Ու կը հարցըներ պատանին նորեն.
Կ'ուզե՞ս մանյակ մը, վարսկա՞լ հյուսեմ,
Աշխարհի շրքեղ արևակներեն
Որոնք քեզ պատմեն իմ սերըս վրսեմ:

Աղվոր աղջիկը անշարժ ու լռին
Կը նայեր ծովին կապույտ ջուրերուն,
Որոնք ավազին վրրա կը խրրին
Փռշրելով վիհին անուրջն օրորուն:

Ու կը թախանձեր խանդավառ տըղան,
Ուզելով ձոնել պերճանքներ անգին,
Որոնց անունեն միայն կը դողան

Կանանց սիրտերը տենդով մահագին:

«Գոհարներ, տաղեր, ծաղիկ, խոսքով սեր,
Ըսավ աղջիկը ձայնով մոր կույար,

Իմ շուրջս ամեն օր ես շատ եմ տեսեր,
Բայց սիրտըս կույս է, և հոգիս՝ դավար:

Ես կ'արհամարեմ, ինչ որ ուրիշներ
Միշտ կը վայելեն աչքերով ծարավ .
Կը բաղձալի որ վայելքը մեռներ
Տիեզերքին մեջ, հյուսիսեն հարավ:

Կ'ըղձամ այն բանին, որ ինձմե առաջ,
Ոչ ինձմե ետքը չէ տրված մեկուն .
Կը հեծե հոգիս միշտ լավահառաջ
Չոր ըղձանքներուս վրա իմ թաքուն,

Կ'ուզեի որ ինձ երկինք մը տայիր
Բոցով, փայլակով, արևով անշեջ
Որոնք հրդեհ մը վառեին անձիր,
Ահեղ հրդեհ մը անմահ սիրույդ մեջ:

Կ'ուզեի միայն ես տեսնել ըզքեղ,
Նայվածքդ միա՛յն իմ վրասս հատեր .
Իմըս ըլլային աչքերդ հրրակաեզ,
Եվ անոնց մեջ լոկ իմ սերըս վառեր:

Ես կը նախանձիմ ծովեն որ հովեն .
Չեմ ուղեր որ դուն աստղերուն նայիս .
Կույամ, այդն ու շաղ երբ ըղքեղ թովեն .
Չեմ ուզեր տեսնես ծաղիկն՝ ու նայիս»:

Թըրջվեր էին աչքերն հուզմունքն,
Եվ խոսեցյալը, սրտոտ պարմանի,
Ըսավ . «Նըվեր մը տա՛ն քեզ ապաքեն .
Նըվեր մ՛որ սիրույդ ըլլա արժանի»:

Կանուխ էր ելեր կաղանդին առտուն,
Փափուկ մուշտակով ուտերը փաթթած,

Բագնոցին վըրա կ'երագեր արթուն,
Հիր անուրջներու օծումով դեռ թաց:

Շունչի, համբույրի շրշյունով վարդեր,
Ցընորքը ծաղկի, ձյունի և հուրի
Լուռ կը սավառներ ու կը հևար դեռ
Աչքերուն առջև աղջրկան հուրի:

Եվ կը մըտածեր. միտքն իբրև ժիպակ
Կ'ոստոստեր. նըման ջուրի կը հոսեր,
Մավիճեն փետուր, փետուրեն դիպակ,
Մինչև հըմայքը կյանքին, սեր, միշտ սե՛ր...

Եվ իր նըվերին խանդով կ'սպասեր.
Լուսնի նըշույլներ, ուրուներ բալի,
Թովքը իրիկվան, ծաղկածին հույսեր
Կ'անցնին առջևեն գերթ հույլ հոբալի:

Բայց... տեսիլք մը նոր աչքը կը կարթե.
Դուռ մը բացված է, քողերով ճերմակ
Կայթ մը կը բերեն հյուսված մարգարտե,
Հարսի պես շըքված բեհեզով համակ:

Ճերմակ հասմիկներ, շուշան, նունուֆար
Վարդերու վըրա ընկեր են ծոպ-ծոպ.

Լեւակներու քով կամեյակներ վառ
Ձյունոտ լանջքերնին կը ցուցադրեն ցոփ:

Եվ ծոցն այդ ծաղկոտ բույրէ տարփանքին՝
Գոհարատուփ մը լայն սուտակներով:
Գաղտնքին հանդեպ կը դողա հոգին,
Եվ կը վարանի տարտամ ու խրոով:

Հետո, կը բանա. թավիշին վըրա...
Խորունկ բիբերը, ո՛հ, կը մըթագնին...
Չույզ մը աչք կա հոն... ու կը սարսըռա...
Աղվոր աչքերն են իր սիրականին:

1903